

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2011 M. KOVO 16 D. NUTARIMO NR. 316 „DĖL MENO KŪRĖJŲ
SOCIALINĖS APSAUGOS PROGRAMOS“ PAKEITIMO (TAP-21-221(3) 21-19470(5))**

2021-04-12 Nr. NV-690

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Tikslas: sudaryti palankesnes sąlygas meno kūrėjams kūrybinės prastovos laikotarpiu gauti paramą – kūrybinės prastovos išmokos skyrimą susieti ne su pajamų gavimo faktu, o su gaunamų pajamų dydžiu.

Esama situacija:

- Šiuo metu darbingo amžiaus meno kūrėjai gali gauti 1 MMA (642 Eur) dydžio kūrybinės prastovos išmoką, jeigu:
 - neturi sąlygų vykdyti meno kūrybos ir (ar) jos rezultatų sklaidos ir neturi pajamų iš kūrybinės veiklos, individualios ar su darbo santykiais susijusios veiklos, o paskutiniųjų 3 mėn. iki prastovos pajamos nesiekia 6 MMA (2020 m. – 3642 Eur);
 - negauna stipendijos (mokslinei, kūrybinei veiklai ar kitos veiklos srities stipendijos);
 - negauna jokios valstybinio socialinio draudimo išmokos ar iš Garantinio fondo mokamos išmokos.
- Kūrybinės prastovos išmoka mokama 3 mėnesius. Nauja išmoka gali būti skiriama tik praėjus metams, išskyrus atvejus, kai paskelbiamas karantinas ir dėl to apribojamas ar draudžiamas kultūros įstaigų lankymas, kultūros paslaugų teikimas ir/ar kultūros renginių organizavimas (t.y. *karantino metu nesilaikoma privalomos metų pertraukos tarp išmokų mokėjimo*).
- Išmokos mokėjimas meno kūrėjui nutraukiamas, jeigu jis: sudaro darbo sutartį; gauna autorinį atlyginimą/ atlyginimą pagal atlikėjo intelektualinių paslaugų sutartį/ atlikėjo atlyginimą per autorių ar atlikėjų teisių kolektyvinio administravimo asociacijas; gauna pajamų iš individualios veiklos; gauna stipendiją, socialinio draudimo išmoką ar iš Garantinio fondo mokamą išmoką.
- Išmokas moka Kultūros ministerija iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos lėšų. 2021 m. programai iš viso skirta 1,737 mln. Eur (iš jų apie 1 mln. Eur numatoma sumokėti meno kūrėjų socialinio draudimo įmokas ir virš 450 tūkst. Eur sumokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas).
- Šiuo metu meno kūrėjo statusą turi 6168 asmenų, iš jų aktyvūs – 3779 meno kūrėjai. 2020 m. kūrybinių prastovų išmokos išmokėtos 211 meno kūrėjų, panaudota 393,6 tūkst. Eur.
- Nuo pandemijos nukentėję savarankiškai dirbantys asmenys gali gauti 260 Eur išmoką. Į šią išmoką gali pretenduoti ir į VMI skelbiamą Savarankiškai dirbančių asmenų, nukentėjusių dėl COVID-19 ribojimų, sąrašą nepatekę asmenys, jei jų pajamos per pandemiją sumažėjo 30 proc.
- Užimtumo tarnyboje registruoti ir bedarbio statusą turintys asmenys, nedalyvaujantys aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse ir darbo netekę ne anksčiau kaip 3 mėn. iki ekstremalios situacijos ar karantino paskelbimo, nuo 2021 m. sausio 1 d. gali gauti 212 Eur darbo paieškos išmoką.

Esmė:

- Nustatoma, kad darbingo amžiaus meno kūrėjui, laikinai negalinčiam vykdyti meno kūrybos ir (ar) jos rezultatų sklaidos, kūrybinės prastovos išmoka (1 MMA; 642 Eur) skiriama, jeigu jo pajamos per paskutinius 3 mėn. iki prastovos nesudaro 6 MMA (2021 m. – 3852 Eur). I pajamas būtų įskaitomos pajamos iš kūrybinės veiklos, individualios ar su darbo santykiais susijusios veiklos, taip pat valstybinio socialinio draudimo išmokos (ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros, nedarbo draudimo ir kt. išmokos), iš Garantinio fondo mokamos išmokos (darbdavio bankroto ar nemokumo atvejais kompensuojamas uždarbis), pagal Užimtumo įstatymą ekstremaliosios situacijos ir karantino metu skiriamos išmokos (t.y. išmoka savarankiškai dirbančiam asmeniui (1 MVPD dydžio – 260 Eur) ar darbo paieškos išmoka (0,33 MMA dydžio – 211,86 Eur turintiems bedarbio statusą)) ir stipendijos (mokslinei, kūrybinei veiklai ar kitų veiklos sričių stipendijos).
- Numatoma, kad kūrybinės prastovos išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu kūrybinės prastovos metu gaunamų pajamų suma yra lygi ar viršija 1 MMA (642 Eur).
- Papildoma, kad numatytas reglamentavimas taikomas ne tik paskelbus karantiną, bet ir (ar) valstybės lygio ekstremaliąją situaciją. Numatoma, kad, jeigu kūrybinės prastovos mokėjimo laikotarpiu meno kūrėjas sukaks senatvės pensijos amžių, išmoka bus skiriama ir mokama iki to mėnesio, kurį sukanka senatvės pensijos amžius, pabaigos, taip pat atliekami kiti patikslinimai pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos 74.1 p. nuostatas stiprinti individualių kūrėjų socialinę apsaugą ir įtvirtinti sąlygas, leidžiančias kūrėjams neprarasti savo kūrybinio potencialo pandemijų ar kitų socialinio gyvenimo pertrūkių laikotarpiais.

Derinimas: Nutarimo projektas svarstytas 2021-03-30 tarpinstituciniame pasitarime, darbo tvarka suderintas su Valstybine asmens duomenų apsaugos inspekcija ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus (suderinta darbo tvarka).

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

Aušra Gratulevičienė, tel. 8 706 61 803, el. p. ausra.gratuleviciene@lr.lt